

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona</p>
--	--	--

Nyári gondolatok városi politikánkról.

Bár ez évben az augusztus hó nem hozta magával a mindenkitől méltán rettegett gyilkos hőhullámokat, mégis beállott a nyár másik jellegzetessége, az események hiánya, az uborkaszezon, amikor egyéb hiányában csak úgy röpködnek az újságírók levegőjében a hírlapi kacsák. Ilyenkor ráér az ember gondolkodni nálunk is, nem igen zavarják izgató szenzációk és nálunk is nyugodtan lehet elmélkedni a városi politikáról, jobban mondva arról, hogy mennyire nincs nálunk városi politika.

Talán meglep némelyeket az, hogy valaki bajként állapítja meg a városi politika hiányát. Úgy okoskodnak, hogy hiszen elég bajt csinál az országos politika, minek ennek a tetejébe még városi politikát is csinálni. Csakhogy ha a politika fogalmát helyesen értelmezzük, ezalatt a köz javát előmozdítani törekvő rendszeres és tervszerű tevékenységet kell érteni, amely a meglévő intézmények javítását, fejlesztését és új intézmények létesítését célozza a közjólét fejlődése érdekében és ebben az értelemben városi politikára mindig és mindenütt szükség van.

Attól függ valamely város fejlődése, vajjon van-e benne érzék annak el-

birálására, hogy intézményei a kor haladásával módosuló szükségletek kielégítésére alkalmasak-e vagy sem és attól, hogy van-e benne eleven törekvés intézményeinek módosítása, fejlesztése, javítása iránt. Mert kétségtelen, hogy minden emberi intézmény avul, célját veszti vagy túlhaladja. Ha valamely város még akkor is görcsösen ragaszkodik ősi intézményeihez, amikor azok fölött a haladás már régén átgázolt és mikor azok eredeti rendeltetésüknek már megfelelni nem tudnak, akkor azt a várost is fenyegeti már az elkorhadás veszélye. Ha pedig egy város érzi és tudja új intézmények szükségét, de azokat megvalósítani nem tudja, vagy a megvalósítást komolyan akarni sem tudja, akkor az a város már eljutott a visszafejlődés lejtőjére.

Aki komolyan körülnéz nálunk és megfigyeli a város életét, megdöbbenéssel állapítja meg a fejlődésnek minden téren való teljes hiányát és azt hisszük, hogy jó helyen keressük a haladás hiányának okát, ha a városi politika hiányára mutatunk rá. Mert a fent mondottakhoz képest városi politika ott van, ahol állandó és tervszerű törekvés él a városi intézmények fejlesztése iránt. Ehhez első sorban program kell. Éppen úgy, mint az országos politikában pártok állanak egymással szemben, amelyek minde-

gyikének az általános fejlődés és haladás a kitűzött célja, csupán az eszközök és utak tekintetében különböznek egymástól, — éppen úgy a város életében is pártoknak kellene egymással szemben állani, melyek mindegyike a város emelését tűzte ki hivatásául, csupán a módok és eszközök különféleségével térve el egymástól, amelyekkel a közös célt szolgálni óhajtják. Ezek az eszközök és módok adják a programot, amely egy-egy párt zászlajára van írva.

Program kell elsősorban. Tervek, melyek az elkorhadt intézmények felújítását célozzák, gondolatok, melyek fennálló rendszer fogyatékoságaira mutatván rá, új módjait jelölik ki a városi célok elérésének, új eszközöket, új erőforrásokat mutatnak meg, melyek a haladásnak, a városi szükségletek kielégítésének, vagy jobb kielégítésének céljait szolgálhatják. És ennek a programnak az alapján kell a város élére állítani azokat a férfiakat, akik ennek a megvalósítására a legalkalmasabbnak mutatkoznak. Akkor természetesen támad az uralmon levő programmal és ennek képviselésével szemben egy másik program és párt, amely amazt folyton ellenőrzi, fogyatékoságaira rámutat és a maga terveinek jobb voltát vitatván, a köz érdekében törekszik a maga uralmára, hogy a maga mód-

A tolvaj.

Haldokolva vitték haza Tóbiás Józsefet a gyárból. Odavágta a gép a falhoz, úgy locsolták őt valahogy fel. A gyári orvos egy kis zuzódást konstatált rajta, azt mondta, hogy néhány napi pihenés után, ami az »ijedségre« jól fog esni, — már munkába is állhat. Tóbiás József azonban nem állt többé munkába. Nem pedig azért, mert másnap virradóra meghalt.

Egy munkás halála nem valami nagy esemény a gyári életben. Ha egy kicsit idősebb az elhunyt munkás, még örül is a gyáros, mert már úgy is lassan, nehézkesen dolgozott, no meg aztán fogadhat helyette egy fiatal, egy friss erőt, akiben van még kizsákmányolható munka. Tóbiás József halála is csak mérgelődést okozott a gyáros urnak, mert a temetési nap délutánján szünetelni kellett a munkának, hogy a gyár munkásai elkísérhessék utolsó útján szerencsétlen társukat, a munkadíjat azonban fizetni kellett.

A szegényes temetés, annak rendje és módja szerint még csak megtörtént valahogy. De azzal az elhagyott négy árvával ki törődött volna. Hogy azoknak a temetés után egy hétre már alig volt mit enni, azzal senki sem törődött, senki sem hallotta az árvák kenyerért síró hangját.

Esztí, — a legidősebb az árvák között, — naphosszat járt-kelt, hogy legalább a ke-

nyerre való pár fillért megtudja valamiképp szerezni munkájával kis testvérei s a maga számára. Nehéz volt ez neki, azért is, mert szépség tekintetében nem tartozott az utolsók közé! Magas karcsú, termetét feltűnő ékessége halvány, komoly arca, dús barna szép haja. A szegény leánynak pedig nemcsak a csunyaság, de a szépség még nagyobb veszedelme, különösen ha becsülettel akarja a mindennapit megkeresni. Tapasztalni kellett ezt Esztinek is. Pedig mily fájdalmat okozott az neki, mikor kis testvérei a kapott kenyér után hozzászaladtak:

— Adj még kenyeret! Mikor fogsz már egyszer sokat adni? Te mindig csak ígéred, hogy hozol egy nagy kenyeret, amiből jól lakhatunk majd úgy, hogy még marad is belőle . . .

Esztí mindig megnyugtatta őket.

— Majd megsegít bennünket a jó Isten, jövő héten hozok majd egy nagy kenyeret.

Az idő azonban mult s épen csak hogy a mindennapit tudta megkeresni, részben a házbéliek jóindulatából. Beköszöntöttek a hideg, esős őszi napok, nem járhattak a gyerekek cipő nélkül sem, erre is gondolni kell. Még nagyobb baj, hogy azért a kis pincelyukért nem tudja majd a bért fizetni. Pedig az a szivtelen háziúr — egyben a házban levő péküzlet tulajdonosa, — nem veszi figyelembe az ő árvaságukat, nyomorukat, neki pénz kell, sok pénz, hogy azok-

kal a festett arcú, cifra dámákkal eldorbézolja.

Egy este szólt is neki, mikor pár fillérért kenyeret vett nála.

— Na hát, hogy leszünk a házbérrel Mi?

Esztí nem igen tudott mit felelni.

Majd csak lefizetem valahogy Novák, úr.

— Valahogy? Én azt gondolom, hogy se-hogy sem! Miből is fizetnéd le, hisz' nincs mit ennetek! Pedig látod, ilyen szép leánynak, mint te vagy, nem szabadna, hogy éhezzen, ilyen leány sok pénzt kereshet ám szépségével. Értesz engem? Gondold csak meg, Esztikém, én se követelném tőled a házbért, kenyeret, pénzt is adnék annyit, hogy sohse kellene koplalnotok. Gondold csak jól meg a dolgot, nem tudja meg senki, én pedig agglegény vagyok.

Esztí már az ajtóban volt, mikor az utolsó szavakat utána kiáltotta még egyszer Novák.

— Gondold meg, aztán szólj nekem!

Esztí egész este nyugtalan volt. Annak a gazdag, jól táplált péknek, a háziurnak a szavait, bárhogy akarta is, nem tudta kifügni a fejéből. Milyen jó is lenne! Nem kellene házbért fizetni, nem éheznie, telne cipőre, ruhára, volna minden, minden. S miért, mit adna ezekért ő? A szépségét . . . igen, igen, . . . a becsületét, . . . Nem . . . soha! Bágyadtan borult le az ágya fölött lévő feszület előtt és sirt. . .

jaival érje el a közös célt. Így teremhet aztán meg az egészséges városi élet, amelynek — sajnos — nálunk nyoma sincs.

Nálunk évtizedeken át nem történt semmi lényegesebb a város életében. Életbe vágó tervek merültek fel, hogy egyebet ne említsünk, a vízvezeték, a villanyvilágítás terve, amelyek egy városi párt számára nagyon is alkalmas programmpontok volnának, de még odáig sem tudunk eljutni, hogy ezeket általánosan mindenki közszükségletnek elismerte volna. Mennyire másként kellene lennie ennek, ha a vezetőség megalakítása idején programm vállalásra lehetne készíteni a jelöltek csoportját és azok kerülnének ki győztesen az alakulás harcából, akik a legfontosabb érdekeket szolgáló intézmények megvalósítását irták zászlajukra. Ezeket erkölcsi obligó kötné programjuk megvalósításához és szemben állna velük az ellenőrző kisebbség. Ámde nálunk nem program, hanem hagyományok döntik el a városi választások sorsát és ilyen módon jut uralomra a »jó volt száz évig, jó lesz még száz évig« elv, vagyis a holt ponton maradás, a lemaradás elve.

Nem tudni, ennek a rendszernek oka-e vagy következménye-e az a másik jelenség, amely városi politikánk életét jellemzi, az érdeklődésnek teljes hiánya. Még a városatyák sem igen foglalkoznak a város sorsával, amit eléggé bizonyítanak a néptelen városi gyűlések. A közönség pedig teljes apathiával szemléli a városi dolgokat, mintha nem is róla volna szó. Hacsak a kávéházban vagy kaszinóban véletlenül szóba nem kerül egy-egy városi ügy, amit persze ott intéznek el legkevésbé, akkor bizony az egész városban alig hallani éven át egy-egy komoly hozzászólást a város dolgaihoz. Pedig tévedés azt hinni, hogy az ilyen hozzászólás hiábavaló. Mert éppen az ilyen bírálata-

tokból, állásfoglalásokból alakul ki a városi és mindenféle élet egyik legfontosabb tényezője, a közvélemény, amely, különösen ha komoly megfontolás alapján fejlődött ki és összhangban van a közszükségletekkel, ellenállhatatlan erővel játszik bele a városi élet menetébe. Programm kell tehát és érdeklődés, akkor talán Sümeget is el lehet mozdítani arról a holt pontról, amelyhez már-már hozzászóltnak látszik.

A gyümölcsstermesztés és értékesítés Angliában.

— Egy angliai tanulmányútról. —

Irtá: **Telegdi József** orsz. képviselő.

Amit az Uristen a föld minőségében Angliától megtagadott, azt pótolta az időjárásban. Hiszen egész Angliát bejárva, igazi jó talajra nem akadunk. Egyik utitársunk véleménye szerint: — egy hold bácskai földet nem adnék Angliáért. — Ellenben a klimatikus viszonyok hámulatatosan kedvezőek. Egész éven át egyenlően elosztott, mérsékelt mennyiségű csapadék, a legkritikább esetben vihar, gyenge jégverés pedig legfeljebb 10 évben van egyszer. És az angol vallásos nép, de amit az Uristentől kikönyörgött, annak hasznát is tudja venni; a talaj mind alagsóvezeve van és valamint a mezőgazdaságban, azonképpen a kertészetben is kiterjedt mértékben használja a műtrágyát, mert a csapadékra feltétlenül számíthat és így jóformán matematikai pontossággal előre ki tudja számítani a műtrágya hasznát.

A világnak egyetlen nemzete se szeret annyira kertészettel foglalkozni és egy nemzetnél se fizetik meg akkora mértékben a kertészet terményeit, mint Angliában. Éppen ezért a kertészet és gyümölcsstermesztés, mondhatni évről-évre emelkedik közgazdasági jelentőségében is.

A gyümölcsstermesztés nagyobb méretű terjedésének és fejlődésének nem jelentéktelen oka az a körülmény, hogy míg annakelőtte az angol gazdák, akiknek legnagyobb része bérlő, a gyümölcsösök telepítésétől a befektetések miatt tartózkodtak, most a legújabb törvény szerint a hasznos befektetéseket nem sajnálják, mert ha a bérlés esetleg bármi okból meg is szűnik, a befektetés el nem vész,

hanem a bérlőknek, vagy családjának megtérül.

A magasabb gyümölcs- és kertészeti kultúrát üveg alatt űzi az angol; egyszerűen üveggel fedett hajtató házai vannak, az üveg védelméről nem gondoskodik, mert mint említém, nehéz idők nincsenek és különösen London és a többi nagyobb városok környékén kilométer számra megy a vonat az üvegházak mellett. Vannak kertészetek, melyeknek tíz hold földje van üveg alatt s ebben az egyszerű üvegházakban a falak mentén szőlő, barack és füge, földszintén pedig virág, földi eper, dinnye, és finom főzelékek ontják a termést minden időben s a nagyvárosok vendéglőiben egész éven át szervíroznak friss gyümölcsöt és zöldséget.

Az üvegházban hamburgi kék és fekete szicíliai és muskotály szőlőfajokat termelnek.

Hampton-Courtban látunk egy külön üvegházat, melyben egy gyönyörű szőlőtőke áll, a világ legnagyobb szőlőtőkéje, amelyet 1768-ban ültettek. Hamburgi fekete fajta, főága 40 méter hosszú. Egészben mintegy 300 m² területet foglalnak el a napnak kitett lombjai; és évente körülbelül 2200 fűrtöt terem. A fűrtök átlagos súlya egy font. Ez az egy szőlőtőke tehát átlag 11 q szőlőtremést ad.

Az üvegházakban a földet, melyben a szőlőtőkék állnak, háromévenként változtatják, e célra gyeptőket használnak és Thomas-salakot kevernek belé. Különböző hőfok és jó szellőztető készülék alkalmazásával gyorsítják, vagy lassítják a fejlődést és érést s ezáltal érik el, hogy kora tavasztól késő őszig állandóan szolgáltathatnak friss, érett gyümölcsöt és nem halmozzák el egyszerre a piacot.

A szabadban levő gyümölcsösök inkább tömegtermelésre vannak berendezve, mert Anglia egyenletes klímája és enyhe tele kizárja ugyan a fagykárokat, de a finom, zamatos gyümölcs éréséhez szükséges nyári és őszi meleg nincs meg. Már amidőn Doverből Londonba utazunk, folyton komló és gyümölcskertek között megy a vonat. Eleven sövényvel körülvett gyümölcsösök ezek s az eleven sövény a hideg, szeles oldalon fel van eresztve 2—3 méter magasra, hogy az ültetvényeket védje, a fák persze sorba vannak ültetve, a fák között 3—4 sor földieper, vagy köszméte és ribizlibokor van berakva és lókapával művelve. A szabadban termesztett gyümölcs almabor, de leginkább aszalványok készítésére használtatik fel, míg az eper, egres és ribizli »jam« (gyümölcsíz) készítésére szolgál. Ebből a »jam«-ból hihet-

Nehéz napok köszöntöttek a szegény árvaakra. Eszti nem tudott sehol munkát kapni, vagy alig pár fillért keresett. Novák érdeklődött a védtelenül álló leány után, azért ő mindezt tudta. Egy este, hogy bement Eszti az izületbe s csak ketten voltak ott, ismét előhozakodott neki aljas ajánlatával. Ő azonban a maga egyszerű észjárásával csak annyit mondott:

— Inkább a Dunába ugrom!

— És ez az utolsó szavad?

— Ez!

— Nos, hát én meg azt mondom néked, hogy vigyázz, meg fogod banni makacsságodat!

Eszti egy pár nap még a kenyérré való pár fillért sem tudta megkeresni. Nincs már mit eladnia sem, eladott, zálogba tett már mindent, amit csak lehetett. A házbeli jószívűségét is nagyon igénybe vette már, kis testvéreire azok figyelnek fel, míg ő távol van, sokszor adnak nekik egy kis ételmaradékot, nem forulhat most hozzájuk. Fáradtan, csüggedten tartott hazafelé a város külső részére egy nagy téren át. A csipős hűvös szél erősen csapott arcába, ő azonban nem érezte azt. Azon gondolkozott folyton, mit csináljon kis testvéreivel, mit feleljen nekik, ha azok kenyeret kérnek majd tőle.

A sötétben alig hallható hangon megszólítja őt valaki:

— Min gondolkozol, miért könnyezel? — Nesze itt a pénztárcám! Nézd csak!

Telik ebből kenyérré, cipőre, mindenre. Ne félj tölem, nesze vedd!

Ránéz a beszélő férfúra, Novákot, a házi urat látja maga mellett. Mereven tekintenek egymásra. Eszti tétovázik, mit csináljon. Az a pénz segíteni tudna rajta, megmentené a gondtól. Végre kikapja a mosolygó férfi kezéből a duzzadt pénztárcát, egy kézmozdulattal arcába vágja annak és futásnak ered.

— Ezt megboszulom rajtad! — kiáltja utána haraggal Novák.

Későre járt már az idő, mikor Eszti házuk elé ért. Félénken lépett be a kapun. Kis testvérei már várták, éhesek voltak. Sírva fogadták őt.

— Adj kenyeret, éhesek vagyunk.

Mit csináljon, mit feleljen most, hogy hallgattassa el kis testvéreit. Fáj a szíve éhezni látni őket, de nem tudott mit tenni.

Egyszerre mintha valami jó jutott volna eszébe, szinte örömmel mondta:

— Mindjárt kaptok kenyeret, legyetek csak csendben. Elmegyek és elhozom azt a nagy nagy kenyeret, a mit oly sokszor ígértem nektek.

— Jaj, de jó lesz! — kiáltottak most már vigan a gyermekek.

Kinézett az udvarra. Mikor bejött a kapun, látta, hogy egy nagy kosárban kenyerek vannak! Nyilván a boltból hozták ki, nem tudták ma már eladni. A kosár kenyér ott volt a lépcsőháznál, a sütő műhely lejárata előtt. Micsoda bünt követne el, ha abból

egy kenyeret a kendője alá rejtve elvonne? A kapu is már zárva van, nem fogja látni senki, meg aztán a háziúr sem lesz azzal az egy kenyérral szegényebb. Az Isten is megfogja néki azt bocsátani, s hogy róná fel bűnül, mikor éhez, nyomorgó gyermekeket akar az éhenhalástól azzal megmenteni. Nem, nem követ el bűnt, nem is magáért cselekszi.

Vállára dobta nagykendőjét, nesztelenül, félénken kiosont az udvarra. Körülnézett nem látott senkit, csak egyik másik lakásból látszott halvány fény. Mintha az emeletre akarna menni, a lépcsőháznak tartott. Ott megállt, körülnézett. Seholt senki. Felkap egy kenyeret a kosárból, hirtelen a kendője alá rejté s szaladni kezd vele a pincelakás felé.

Nem tudni honnan, merről jött a hang, de hallotta Novák kiáltását, amely csak egy szó volt, de amely megremegette:

— Tolvaj!

II.

Tehát nem vonja vissza panaszát, Novák, ur? — Nem! — felelt a megszólított. — Lopott, üldözendő bünt követett el, bűnhődjék.

Mikor már kihirdették az ítéletet, oda szól a bíróságnak a leányhoz:

— Kivánsz-e még mondani valamit lányom? Eszti halvány arca kipirosodott, szeme fényleni kezdett, s hangos kiáltással mondotta bírái szemébe:

— Igen, loptam, egy kenyeret loptam, bűnös vagyok. De hát mondják meg nekem

len mennyiséget fogyaszt el az angol, mert a sok hus élvezete ezt meg is kívánja.

Midőn az essexi gazdák páratlan vendégszeretete kísért bennünket a grófságon végig, meglátogattuk az A. & C. Wilkin Ltd. úrnak gyümölcsfarmját és gyümölcs-konzervgyárát. Az öreg Wilkin családjával a legnagyobb vendégszeretettel fogadta társaságunkat. Egész telepe föl van lobogóva, még magyar trikólórral is. A legnagyobb szíveséggel mutatták meg nemcsak gazdaságukat, hanem a gyümölcskonzervgyárát is és a tanulmányozás után gazdag uzsonnával vendégelték meg társaságunkat. Wilkin úr birtokának területe 1000 acre, ebből 220 acre földieper és 140 acre ribizli (fekete és vörös) valamint kőszmétélfüvelvény, 70 acre pedig gyümölcsös, melynek sorköze szintén ribizlibokorral van beültetve.

A földi eper 2-5 láb távolságú sorokban van ültetve és 4-5 évig marad egy helyben, a ribizli és kőszméte bokrok 4-5 termőágra vannak megmetszve, mint nálunk a szőlő, mert ha olyan dús bokorban engednek nőni, mint nálunk, a gyümölcs nem tudna megérni, de a metszés következtében szebben kifejezett gyümölcs terem. Ez ültetvények talaját rendszeresen trágyázzák és pedig három évenként és acreként tíz tonna lótrágya és 300 font szuperfoszfát és peruguanóval. Évenként nyolcszor kapálnak és pedig négyszer lókapával, négyszer pedig kézikapával. A földieper megérése előtt a talajt behintik szalmaszecskaival, hogy a gyümölcs ne érintse a földet. Legkedveltebb eperfaj a Little Scarlets, azonban termelik a President és Packston fajokat is, melyek különböző időben érnek.

A birtok tulajdonosa az öreg Wilkin, két fia közül pedig egyik a gazda, másik a gyáros. A farmon ugyanis egy gyümölcsüzgyár van, mely 120 munkást foglalkoztat és évenként több mint 5000 q igt, azonkívül még befőtt gyümölcsöt is produkál és 3000 q cukrot használ fel.

A feldolgozásra kerülő nyers gyümölcs nagyobb részt a gazdaságból kerül ki, de vásárolnak gyümölcsöt telepes munkásaiktól is.

Forgács.

Lapunk mai vezető cikke újból gondolkodásra késztet vajjon mi lehet az oka annak, hogy e lap hasábjait is oly ritkán használják fel a városunkbeliek arra, hogy rajtuk a városi ügyeket megvitassák. Másutt a helyi sajtó alig győzi leközelíteni a hozzászólásokat egyes fontosabb városi ügyekben, melyek a rátermett városbeliek részéről hozzá érkeznek. Természetes, hogy mindenki, aki életre való gondolatokkal rendel-

maguk, urak, melyik a nagyobb bűn: egy kenyér lopás, há azzat a kenyérral négy árva mentünk meg az éhenhalástól, vagy az-e, sa egy ártatlan leány testét, a becsületét dobja a vásárra. Mondják meg nekem, ki követ el nagyobb bűnt, ki érdemel nagyobb büntetést, aki egy kenyeret lop, mert koplal, lop olyantól, akinek mindene megvan, mit csak kíván, vagy az-e nagyobb bűnös, az érdemel nagyobb büntetést, aki egy szegény leánynak, ha tudja, elrabolja egyedüli kincsét, a becsületét. Nézzék meg ezt a nagyonban dúskálódó embert, aki nem egy ártatlan lányt rabolta el már becsületét, nézzenek meg engem, a szegény leányt, ki nek egyetlen vagyona a becsülete és itéljék meg, feleljenek ki a nagyobb bűnös, ez a becsület tolvaj, vagy én, a kenyér tolvaj? Mondják helyesen cselekeitem-e, hogy inkább loptamj minthogy ennek az embernek adtam volna oda testemet, becsületemet? Feleljenek, feleljenek nekem erre, uraim.

A bírak csak nézték a kipirosodott arcú leányt, nem feleltek semmit. Egy nagy bűnösre gondoltak, a társadalomra.

Moldován Lajos.

kezik valamely közügy fölől, szívesen használja fel a sajtó nyilvánosságát arra, hogy a maga gondolatait minél szélesebb körben ismertté tegye és esetleg ily módon csináljon propagandát közérdekű eszméinek. Nálunk éven át sem igen jut komolyabb hozzászólás semilyen ügyben e laphoz. Pedig sem közérdekű ügyek nem hiányoznak, sem pedig a hozzászólásra alkalmas és jog sult egyénekből nincsen hiány. Csak a kettőt nem lehet összehozni, az alkalmas egyéneket a közügyekkel. Csak az érdeklődést nem lehet — úgy látszik — felébreszteni a város dolgai iránt. Mindenki a szomszédjára bizza, hogy az beszéljen és tegyen hát valamit. Ezért nem tesz aztán senki semmit közügyekben és ezért van ráhagyva minden magára a hivatalos vezetőségre. Pedig ennek elég, ha hivatalos tennivalóit el tudja látni és nem lehet tőle azt várni, hogy a felmerülő új gondolatoknak, új terveknek is ő csináljon propagandát.

Egyik előző számunkban állapítottuk meg, hogy a sümegi nép szorgalmas, nem ér rá uccázni, uccai forgalmat csinálni. Nos hát talán kissé tulszorgalmas, kissé tulságosan el van foglalva saját dolgaival, a közügyekkel nem ér rá törődni, pedig erre is kell időt hagyni, hogy aztán annál eredményesebben lehessen a magunk munkáját végeznünk.

Balaska.

H I R E K.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Gaidenecker* György sümegi áll. reáliskolai tanárt saját kérelmére az újonnan felállított szombathelyi állami főreáliskolához, helyette pedig a sümegi áll. reáliskolához *Millnkovich* Frigyes fiúmei áll. főgimnáziumi tanárt helyezte át.

— **Kvasz András Keszthelyen.** Kvasz András ismert aviatikus augusztus 11-éről viharos idő miatt elmaradt fölszállását aug. 15 én tartotta meg Keszthelyen, a Hévíz gát melletti katonai gyakorlóterén. A fölszállás iránt mind a keszthelyi, mind a hévízi közönség és a közeli falvak népe nagy érdeklődést tanúsított. Délután, tiszta, szélesödéses időben szállt föl Kvasz a közönség feszült érdeklődése közben. Két hatalmas kört irt le a nagy rétség fölött, elszállva a Sorg-féle szállóig és vissza. A keszthelyi közönség riadó éljenzése közben ereszkedett le. Azután alacsonyabban szállva különféle röpiéseket mutatott be. Erre ismét két ízben a Sorg-szálló felé nagy kört irt le s a szálló előtti dombon egy szántás közepén leereszkedett a földre. A hévízi közönség nagy tapsal, éljenzéssel üdvözölte Kvaszt, azután tömegesen tödült a gép köré, hogy megzselelje az ördögös masinát, míg az aviatikus rövid uzsonnáját a szállóban elfogyasztotta. Mikor Kvasz újra gépére ült s ezt hatalmas berregéssel újra a magasba kormányozta, a közönség meleg rokonérzéséből fakadt éljenzés kísérte útját, át a nagy tér keszthelyi oldala felé, ahol mutatványait bevégezte.

— **Labdarugó mérkőzés botrány.** Határozott pech üldözi a mi jobb sorsra méltó labdarugó csapatunkat. A múlt vasárnap mérkőzést rendeztek azzal a szándékkal, hogy felkeltik maguk iránt a közönség érdeklődését és ez a jó szándékuk csupa olyan okok miatt szenvedett hajótörést, amelyekről ők tehetnek legkevésbé. Az egyik nagy baj a rossz idő volt. A zuhogó eső mindenkit visszatartott a mérkőzés megnezésétől és csak kevés önfeláldozó sportbarát vállalkozott végig állni esernyő alatt a másfél órás mérkőzést. A másik még nagyobb baj az volt, hogy az ellenfelet szörnyen rosszul választották meg. A jánosházi csapat a legrosszabbul nevelt és legfelgyelmezettebb kompánia, amely valaha football porondra kiállott. A mérkőzés a botrányok sorozata volt, mert a jánosháziak nem a lábukkal, hanem a szájukkal akarták ezt a harcot megnyerni. Veszekedtek azok mindenkivel és szakadatlanul veszekedtek egymással, a saját kapitányukkal, a bíróval

sőt még a közönséggel is. Pedig talán e nélkül sokkal jobban boldogultak volna, mert játékban jóval fejlettebbek a sümegiek, amit eléggé igazol a két gól, melyet az első félidőben rugtak. A második félidőben a sümegiek, akiknek dicséretére kell mondanunk, hogy mindvégig megőrizték teljes higadtságukat, lelkes felbuzdulással támadtak és addig ostromolták a jánosháziak kapuját, míg egy derék csatárjuk, Schwarc, aztán egy éles lövéssel a kapúba juttatta a labdát. — Erre aztán kitört a jánosháziakból a „jánosházi virtus”. Majdnem ököllel mentek a bírónak és követelték, hogy jelentse ki érvénytelennek a sümegiek góliját, mert azt of side állásból lőtték. És mert a bírót ez a valóllanság nem acceptálta, kapták magukat és levonultak a pályáról, modortalan és tapintatlan módon ott hagya a közönséget. Nyilvánvaló, hogy ez a ténylik a mérkőzés feladását és a sümegi csapat győzelmét jelenti, de ez csak a jánosháziaknak baj, hanem az már nekünk is baj, hogy a jánosháziak hosszú időre compromittáltak nálunk a football sportot. A bírót tisztelt Vajda Zsigmond látta el, minden elismerést megérdemlő módon. A sümegiekéről örömmel constatáltuk, hogy meglepő módon haladnak.

— **Állatdíjazás.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a Sümegvidéki Gazdakör közreműködésével, a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi ministerium anyagi támogatásával 1912 augusztus 31-én délelőtti 10 órakor Túrjén a vásártéren *tenyészállat-díjazást* rendez. Az állatdíjazáson részt vehet minden sümegi és szentgróti járási gazda, saját tenyésztésű nyugoti szarvasmarháival. Díjazásban csak kistenyésztők, u. m. kispászok, lelkészek, tanítók stb. állatai részesíthetők. Nagyobb tenyésztők állatai elismerő oklevelekkel fognak kitüntetettetni. Díjazási tervzet: *Nyugoti üszök:* 1 darab I-ső államdíj (kőit) 150 K, — 2 darab II-ik államdíj 75 K, 2 darab III-ik államdíj 50 K, — 1 darab III-ik díj (Csabrendeki Takarékpénztár díja) 50 K, — 1 darab III-ik díj (Sümegi Takarékpénztár díja) 50 K, — 1 darab III-ik egyesületi díj 50 K, — összesen 550 korona. *Nyugoti tehének:* 1 darab I-ső államdíj (kőit) 100 K, — 2 darab II-ik államdíj 75 K, — 1 darab III-ik államdíj 50 K, — 1 darab II-ik egyesületi díj 50 K, — 1 darab III díj (Sümegi Népbank díja) 35 K, — összesen 385 korona. — A rendezőség fenntartja magának a jogot, hogy a díjak számát és nagyságát a szükséghez mérten a helyszínén is megváltoztathassa. — Az állatdíjazásra felhajtandó állatok száma és minősége 1912 évi augusztus hó 25-ikéig a gazdakör titkári hivatalánál (Sümegen) bejelentendő. *Zalaegerszeg, 1912. évi augusztus hó 7 én. Hertelendy Ferenc, gazd. egyt. elnök, Sárközy Viktor gazd. egyt. titkár. Hayden Sándor gazdaköri elnök. Éles Károly gazdaköri titkár.*

CHOCOLAT
SUCHARD

Főzésre és nyersen
való evésre egyaránt a legjobb.

— **Táncmulatság.** A sümegi Erzsébet jótékony nőegyesület és a sümegi ipartestület 1912. évi augusztus hó 20-án Sümegen a Halász-féle Kőr-kávéház kertjében zártkörű nyári táncmulatságot tart. Belépődíj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülvezetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtat a rendezőség.

— **Felosztatott mezőgazdasági tanfolyam.** A földmívelésügyi m. kir. minisztérium a somogy-, baranya-, zala-, és a vas megyei tanítók számára a somogy-szentimrei m. kir. földmíveléskolánál mezőgazdasági tanfolyamot rendezett, melyen 20 tanító meg is jelent. A tanfolyamot azonban, mint arról a napi lapok is megemlékeztek, a tanári kar és a tanítók között felmerült ellentétek miatt beszüntették. Az ellentéteket a tanári karnak különösen az eljárása fokozta, hogy a tanítóknak megtiltotta szabadidejük felhasználását. Eltiltotta, hogy a közelben lévő tanítók a vasárnapi szünnapok alkalmával családjaikat meglátogassák s egyúttal otthoni gazdaságukat is ellenőrizzék, melynek elmulasztása természetesen tetemes anyagi károkkal járhat. A tanítókat végig sértette a tanári karnak azon kijelentése, hogy aki a tanfolyamon meg nem felel, onnantól kizáratik, melyről igyidejűleg értesítve lesz a minisztérium, tanfelügyelőség, és a községi előjáróság. (Tanítói tekinély!) A tanítók kérték a tanárkart, hogy az ebbeli intézkedéseket szüntesse meg, továbbá, hogy feleletük után, mint iskolásokot ne osztá ozzák, minek ellenében, lemondanak az egy darab 100- és a két darab 50 koronás díjról, mit azonban teljesíthetetlennek wondtak s a kiküldött miniszteri biztos, ki a tanítóknak nem ebbeli kérelmével, hanem kizárólagosan egy megrágalmazott kertész tanár ügyével foglalkozva csak négy tanítót hallgatott ki s intézkedésére, a minisztériumnak esti tíz óra tájban érkezett távirata alapján a tanfolyamot feloszlatta. A tanítók orvoslásért a földmívelésügyi m. kir. miniszterhez memorandummal fordultak s egyúttal kérték Sillaba Sándor somogyvármegyei kfr. tanfelügyelőt az ügy megvizsgálására.

— **Újabb labdarugó mérkőzések.** Az elmúlt csütörtökön Sümeg és Keszthely kombinált labdarugó csapata Tapolcán megmérkőzött a tapolcai footbalcsapattal. — A sümeg-keszthelyi csapat bravúros játékkal mindvégig fölényben volt a tapolcai fölélt és végeredménykép 4:0 arányban verte meg a vendéglátó csapatot. Ugyan csak a sümeg-keszthelyi kombinált csapat kedden délután (Szent István napján) 4 órakor itt Sümegen ad revanchot a tapolcai csapatnak. A mérkőzés, tekintve a mi csapatunk folytonos fejlődését érdekesnek kínálkozik és megérdemelnének ifjaink egy kis jóidőt és a közönség részéről az eddigénél nagyobb érdeklődést, hogy létjogosultságukról itthon is tanúságot tehesse.

— **Új részvénytársaság Sümegen.** Az elmúlt vasárnapon végleg megalakult a Balatonvidéki bortermelő részvénytársaság, melynek elnöke Eitner Zsigmond, ügyvezető igazgatója Erich Samu és Schvarc Emil (Tapolca) igazg. tagjai Steiner Simon, Eitner Jenő és Lőb Ignác (Csabrendek) és felügyelői Dr. Steiner Lajos és Lőb Ernő. A részvénytársaság 100000 K alaptőkével alakult meg és átveszi a Ramasseter utódai cég üzletét, melyet régi nagyságába és fényébe készülnék visszaállítani. Amilyen mélységes rezigációval néztük Ramasseter Vince nagystílusú üzletének lehanyatlását és azt, hogyan foszlik napról-napra e pompás vállalatról a mimibusz, melyet a nagy „kékfestő“ font köréje olyan örömmel látjuk az új vállalkozás megindulását annál is inkább, mert hiszen, ha ez beválik, nemcsak erkölcsű, hanem tényleges hasznot fog városunknak is hajtani.

— **A mészgyár építkezése.** A mészgyár teljes erővel folytatja a kiterjeszkedés hatalmas munkáját. Az iparvágány földmunkálatai már készen vannak és munkában van már a hatalmas kemence és a munkáslakások építése is. A most kezdődő héten 150 munkás áll hozzá az építés munkálataihoz, úgy, hogy nemsokára teljesen készen fog

állani nemcsak Sümeg legnagyobb ipartelepe, hanem az egész ország leghatalmasabb és legmodernebb berendezésű mész- és téglagyárának egyike.

— **Huszárok Sümegen.** Csütörtökön néhány órára huszárok tették eleve a város-uccáit. A hetedik honvéd huszárezred vonult át 39 lizt kíséretében. Kár, hogy városunknak a rossz víz miatt katonai körökben veszett hire van és ezért hosszabb ideig egyáltalán nem engednek városunkban semmiféle katonaságot maradni, hanem inkább Csabrendeken szállnak meg, a mi lényeges veszteséget jelent kereskedőinknek és iparosainknak. Milyen jó volna a vízvezeték.

— **Bellügyminiszteri döntés.** Nyirád és Szóc községek kérvénye ügyében, melyben ezek azt kérték, hogy a sümegi közig. járástól el és a tapolcaihoz hozzácsatoltassanak, a bellügyminiszter döntése már leérkezett. A bellügyminiszter hozzájárult a közigazgatási bizottság határozatához és a kérvényt elutasította. Ezzel lényeges veszély hátrult el járásunkról, mert e két község elvesztése érezhető veszteség lett volna minden tekintetben. Hogy ez a veszély egyszer és mindenkorra elmúljon, gondoskodni kellene arról, hogy e két község szervezésben csatoltassék Sümeghez. Most csak közigazgatásilag van velünk kapcsolatban, ellenben igazságszolgáltatásilag Tapolcához tartoznak. Mozgalmat kellene indítani az iránt, hogy ez az anomália megszűnjön és e két község is belekapcsolassék a sümegi járásbírószék területébe. Annál indokoltabb volna ez, mert földrajzilag is inkább ide, mint Tapolcához tartozik e két község. Meg aztán a tapolcai járásbírószék területének népessége mienknél sokkal nagyobb és így a mienknek kiegészítése nagyon is indokolt volna.

— **Párhuzamos osztályok.** Nem nálunk, hanem a szombathelyi főreáliskolában a tanulók nagyszámú jelentkezése folytán már szeptemberben az első osztályt párhuzamban nyitják meg. — Lesz tehát I. A. és I. B. osztály.

— **Szülők figyelmébe ajánljuk Rőser tan- és nevelőintézetét** Budapestben (alapított 1853-ban). E kitűnő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső kereskedelmi iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal és 4 osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusra felvételnek. — Értésítést küld Rőser János igazgató, Budapest, Aradi-u. 10.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Zalamegye területén levő Pacsa községben az 1912. évi augusztus 18-ra és október 31-re eső országos vásárok ez évben kivételesen augusztus 22-én, illetve október 24-én tartassanak meg.

— **Hévíz látogatottsága.** Hévízen a legutolsó hivatalos kimutatás szerint, amely aug. 7-éről szól, 3808 fürdővendég tartózkodott.

— **Elvesztett vizsla.** Csütörtökön a reggeli órákban elvesztett egy nagy barna vizsla, fehér mellű és fehér körmű, acél nyakravalóval. Tulajdonos Takács Zsigmond ügyvéd Sümegen. A megtalálót illő jutalomban részesíti.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**
Szerkesztőtárs: **Gellért Samu dr.**
Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Gyümölcs és szőlő szállító kosarat
bármily mennyiségben legelőnyösebben szállít:

Kosár értékesítő Központ,
Budapest, VI. Podmaniczky-utca 49. szám.

„Varázs-fuvola“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázs-fuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzetel, dalokkal, aján-dékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legjobb hangszerárúházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Szükségeiteinket a következő Kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

Ilf. ADORJÁN SÁNDOR borbély és fodrász. A Darnay-Múzeum épületében.

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterme Rákóczi-ucca 397 sz.

BÖHM PÁL kézmű-, divatárú kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-ucca.

HALÁSZ KÁLMÁN kávéháza. Kossuth-ucca.

HALBLANDER JÓZSEF kovács, üzlete Árpád-ucca.

JAKAB IMRE beszállóvendéglője. Árpád-ucca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ hérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár Kész butorraktár.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület- és butorasztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

LUKÁCS GÁBOR férfi szabó. Árpád-ucca.

LÖWY NOVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

LISZLI KÁROLY csizmazia mester, alsó ucca saját házában.

LÁNG SÁNDOR, épületfa és deszkakereskedése, Hamuház-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA UTÓDAI áruháza.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tér. Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, füstése és javítása.

NEMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

PENTZ MIHÁLY kőfaragó mester, nagy sirkóraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEFNÉ UTÓDAI KÖVESDI VILMOS lisztkereskedése, gabonacsere. A Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az
»Aranybárány.«-hoz.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és
cimfestő. Divatárúzet, gyógyszerár mellett

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha
raktára, Flórián-tér.

Ifj. TÓTH JÓZSEF órás és ékszerész, a
Kisfaludy-szálloda mellett

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán
és üvegáru nagykereskedése.

Sörraktáramban

kőbányai, keszthelyi, liesingi
palack és hordó sörök

mindenkor friss minőségben kaphatók.
Árajánlással készséggel szolgálók. Ezek
a sörök kaphatók minden vendéglőben,
kávéházban és kereskedésben, külö-
nösen liesingi és kőbányai palack sö-
rök Beretzky Gyula kereskedésében.

Tisztelettel

Fischer Mór.

MUSCHONG – BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ.

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

Üdít-gyógyít.

Üdít-gyógyít.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence
idült hurutjainál, húgykő- és fényképződés-
nél, a légutak s a kiválasztó szervek hurutos
bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: KLEIN ERNŐ cégnél
Sümege

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fajtisza, hidegverü, öt hónapos

méncsikó eladó.

Megtekinthető Sümege a Mojzer-majornban.

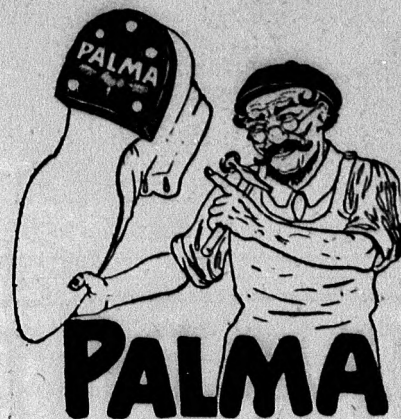
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ház eladás

Földesi Jenő eladja hamuházi uc-
cában lévő házát, mely 2 lakás, mel-
lékhelyiséggel és nagy kerttel. Bö-
vebbet a tulajdonosnál.

A mesterdalnok . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van.

PALMA
kaucsuk sarok.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümege.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészíttetnek.

Egyik mondja a másiknak:

Az eredeti Pfaff varrógépek

felülmulhatatlan minőségben szállítanak.

Varrnak, himeznek és stoppolnak és így legmegbízhatóbb segítői a háziasszonynak! Ugy családi mint mindennemű ipari célokra legalkalmasabb eredeti Pfaff varrógépek egyedüli és állandó nagy raktára

Csizmazia István

vas-, gép- és fűszerkereskedésében, Sümegen.

Stock-
Cognac
Medicinal

hivatalos ólomzárral
ellátott palackokban
mindenütt kapható.

CAMIS és STOCK

gőzlüzemű gyárából
BARCOLA.

BUTOR részletfizetésre is,

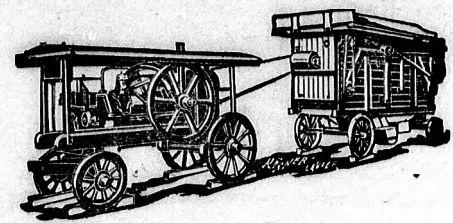
u. m.: hazai és részben saját gyártmányú szalon, ebédlő, hálóberendezések, konyha és kerti butorok, stb. a legjutányosabb árban jótállás mellett kaphatók

Klaffl Lajos butorraktárában, Sümegen.

Elvállalja temetések rendezését, ravatalozást; raktáron tart érc- és fakoporsókat, koszorúkat és egyéb temetkezési cikkeket a legjutányosabb árban.

Géperőre berendezett asztalosműhelyében készíti bármilyen épület és egyéb asztalos munkát a legolcsóbb versenyárban.

Nagy raktár mindennemű képkerekekben.

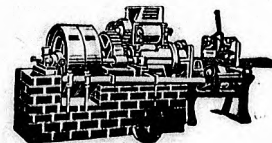
A „Passaui gépgyár és vasöntöde“
szállítja a legjobb

benzinmotoros cseplőkészleteket
gőzcseplőket, stabilbenzin-motorokat
jótállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő:

TAKÁCS OSZKÁR, Budapest
VI. Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak! —

Teljes téglagyári
berendezések!

Zalamihályfai TEAVAJ

tejszövetkezeti

1/4 kg. K -85.

Kizárólagosan **BERETZKY GYULA** fűszer- és csemege-kereskedésében kapható.

Óriási választék KLEIN ERNŐ

fűszer-, csemege-, rövidáru- és vaskereskedésében S Ü M E G E N (Epstein féle ház) kerékpárokban és alkatrészekben, konyhafelszerelésekben, mindennemű alumínium edényekben.

Nagy gépraktár!

Állandó raktár Gramofonokban és Eufonokban, ugyszintén lemezekben. Cukorkákból és csemegékből állandóan raktárt tart, ugyszintén mindennemű ásványvizek kaphatók.

Legújabb szabadalmazott szénvasalók, melyek széngázt nem terjesztenek.

ÓRAK, ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZELETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett =
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ÉS MŰORÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11.
Számítalan elismeréssel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

NÉMETH LAJOS

férfi és női szabónál
Sümegen (Kossuth Lajos u.)
készülnek a legelegánsabb
kivitelű férfi és angol női
ruhák a legújabb divatu
szabás szerint jutányos áron.
Szövetraktár.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyott fiatal és öreget, szegényt vagy gazdago, gyanánt mesésen szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: „Cserépgyár” R.-T. Kismányán.
Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk.

A budapesti raktár telefonszáma 170-68.